

Společně tvoříme budoucnost Moravskoslezského kraje

Zpráva o naplňování
Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje
za rok 2022

Ostrava, březen 2023

Obsah

Úvod	3
1 Podnikavější a inovativnější kraj	4
Sledované indikátory	5
Strategické projekty	6
2 Vzdělanější a zaměstnanější kraj	7
Sledované indikátory	8
Strategické projekty	9
3 Zdravější a soudržnější kraj	10
Sledované indikátory	11
Strategické projekty	11
4 Čistější a zelenější kraj	12
Sledované indikátory	13
Strategické projekty	14
5 Propojenější a chytřejší kraj	15
Sledované indikátory	16
Strategické projekty	17
6 Atraktivnější a kulturnější kraj	18
Sledované indikátory	19
Strategické projekty	19
Závěr	20

Úvod

Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje pro období 2019–2027 (dále jen Strategie) byla schválena zastupitelstvem kraje usnesením č. 14/1717 ze dne 12. 12. 2019. Tato krajská Strategie je zpracována jako střednědobý dokument dle zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, a určuje ve stanoveném období zaměření a cíle rozvoje kraje, zejména s ohledem na dynamický a vyvážený rozvoj kraje a jednotlivých částí jeho území. Obsahuje dlouhodobou vizi, určuje prioritní témata rozvoje, stanovuje strategické oblasti změn, kterých chce kraj dosáhnout, navrhuje opatření a typové aktivity, i návrhy strategických projektů, jež mají k dosažení cílů vést.

Hlavním principem realizace a naplňování strategických cílů je kontinuální příprava a podpora vzniku projektů, které mají potenciál strategické změny. Jde jak o individuální projekty investičního charakteru, jejichž nositelem je přímo kraj nebo je spolufinancuje společně s partnery v území, tak také o projekty menší, které mají potenciál dosáhnout požadované strategické změny.

Rok 2022 je třetím rokem platnosti Strategie. Shodou okolností se jedná o rok, kdy již začala slábnout epidemie koronaviru. Zároveň ale došlo k válce na Ukrajině, což přineslo velmi významné změny ovlivňující život obyvatel nejen Moravskoslezského kraje, ale i celé České republiky. Rok 2022 lze charakterizovat jako rok pomoci uprchlíkům z Ukrajiny a také jako rok, kdy nastala energetická krize.

S ohledem na tyto skutečnosti je třeba vnímat přístup k hodnocení naplňování Strategie. Tato Zpráva se poskytuje ucelený obraz dokumentu prostřednictvím stanovených indikátorů za předchozí rok s ohledem na dostupnost dat. Ta data, která dostupná jsou, je třeba pečlivě interpretovat a vést v patrnosti mimořádné události. Stav a vývoj realizace naplňování strategických projektů je znázorněn pro přehlednost graficky.

Rok 2022 byl především ve znamení spuštění Operačního programu Spravedlivá transformace, který je určený pro strukturálně postižené kraje: Moravskoslezský, Karlovarský a Ústecký. Řídícím orgánem programu je Ministerstvo životního prostředí ČR. V Moravskoslezském kraji výrazně postoupila příprava 13 strategických projektů s transformačním potenciálem na jejich financování z Fondu pro spravedlivou transformaci.

Tato Zpráva o naplňování Strategie bude předložena na vědomí na jednání Regionální stálé konference MSK, která je klíčovým řídicím a koordinačním seskupením.

Zpracovatelem této zprávy je oddělení strategického plánování, odbor regionálního rozvoje a cestovního ruchu, Krajský úřad Moravskoslezského kraje.

1 Podnikavější a inovativnější kraj

Hlavní pozornost regionů a měst při rozvoji prostředí pro podnikání a inovace míří do oblastí vzdělávání, výzkumu a vývoje, služeb podpory zakládání a růstu mladých firem, rozvoje sítí spolupráce či atmosféry a image regionu. Rozhodující ingrediencí úspěchu je schopnost mnohostranné spolupráce zaměřené na formulaci společných strategických projektů a následně jejich profesionální realizaci. Jedná se o projekty, které cílí na řešení zásadních společných potřeb, které nemohou firmy ani jiné organizace samostatně vyřešit.

Ekonomika kraje již tři dekády prochází náročnou strukturální proměnou. Přejít od centrálně plánované ekonomiky založené na energeticky a surovinově náročných oborech probíhá v podmínkách zrychlujícího se technologického vývoje a zesílené soutěže měst a regionů o talentované lidi a investice. Intenzita podnikatelské činnosti v regionu výrazně ovlivňuje současnou a budoucí prosperitu jeho obyvatel. Moravskoslezský kraj patří zatím v rámci České republiky k regionům s nejnižší intenzitou podnikání.

Krajská a místní samospráva mohou pro urychlení této druhé fáze transformace mnohé udělat. Vedle zajištění kvalitní infrastruktury a základních veřejných služeb mohou systematicky investovat do specializovaných organizací na podporu hospodářského rozvoje regionu. V Moravskoslezském kraji byl základní kámen tohoto procesu položen v roce 2017 založením Moravskoslezského inovačního centra (MSIC, a. s.). Rok 2022 byl již pátým rokem úspěšného rozvíjení podnikatelského inovačního ekosystému v Moravskoslezském kraji.

Dosud bylo ze strany MSIC, a. s., obslouženo 357 klientů a uskutečnilo se 737 podpořených změn ve firmách. Zároveň MSIC organizoval již druhý ročník soutěže Startup Voucher, do které se přihlásilo rekordních 90 začínajících firem. Firmy nebyly pouze z České republiky, kromě 41 českých firem se přihlásilo také 39 slovenských startupů, 9 polských a 1 ukrajinský startup. Ve finále se utkalo 14 inovativních firem. Vítězem se stala firma Twigsee, která monitoruje osobní vývoj předškolních dětí.

Pozitivní vývoj inovačního ekosystému dokládá mimo jiné i celosvětový žebříček nejprogresivněji se vyvíjejících regionů a měst, který vychází pod názvem StartupBlink Ecosystem Report. Tento Report za rok 2022 potvrdil, že Ostrava drží 3. místo mezi inovačními ekosystémy v ČR (po Praze a Brně) a zaujímá 574. pozici mezi 1000 světovými inovačními centry.

V roce 2022 bylo ze strany kraje přímo podpořeno celkem 27 podnikatelských projektů prostřednictvím tzv. podnikatelských voucherů v hodnotě 9,87 mil. Kč. Dalším významným krajským dotačním titulem je Podpora stáží studentů ve firmách. V letech 2017–2021 bylo v rámci tohoto dotačního titulu podpořeno celkem 139 projektů za 21,5 mil. Kč. V roce 2022 dotační program pokračoval s alokací 5 mil. Kč.

Sledované indikátory

1.1 Podnikaví lidé

Počet firem podpořených v rámci programů podpory podnikání v MSK

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
18	31	38	27	-	-	-	-	-

Zdroj: KÚ MSK, 2023

Počet ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou k 31.12.

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
255 042	258 300	262 405	262 655	-	-	-	-	-

Zdroj: ČSÚ, RES, 2023

1.2 Vznik a růst firem

Pro účely prezentace množství firem a provozoven sídlící v Moravskoslezském kraji byla vytvořena [mapová aplikace](#). Aplikace obsahuje informace o sídle firmy, po jeho výběru se zobrazí atributové okno s vybranými informacemi. V aplikaci můžete hledat firmy v okolí, skupinově data filtrovat (podle odvětví činnosti a kategorie počtu zaměstnanců), měnit mapový podklad či si mapu vytisknout nebo stáhnout.

Počet firem (aktivních s více než 25 zaměstnanci)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
2 456	2 459	2 449	2321	-	-	-	-	-

Zdroj: Bisnode ČR, 2022; Zdroj dat za 2022: VDB ČSÚ, 2023

Hrubý domácí produkt (v mil. Kč)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
516 623	496 794	543 164	n. ú.	-	-	-	-	-

Zdroj: VDB ČSÚ, 2023

1.3 Podnikatelský a inovační ekosystém

Míra ekonomické aktivity (v %)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
59	57,9	58,1	n. ú.	-	-	-	-	-

Zdroj: VDB ČSÚ, 2023

Počet zaměstnanců v podnikovém vývoji

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
2 945	2 982	3089	n. ú.	-	-	-	-	-

Zdroj: ČSÚ, 2023

1.4 Výzkum a vývoj

Podíl HDP kraje na celkových veřejných výdajích na výzkum a vývoj v ČR (v %)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1,1	1,2	1,2	n. ú.	-	-	-	-	-

Zdroj: VDB ČSÚ, 2023

Výdaje na vědu a výzkum (mil. Kč)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
5 546	5 973	6 300	n. ú.	-	-	-	-	

Zdroj: Zdroj: VDB ČSÚ, 2023

1.5 Velké firmy

Tržby za přímý export výrobků a služeb průmyslové povahy (mil. Kč)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
535 123	490 809	603 481	n. ú.	-	-	-	-	-

Zdroj: Statistická ročenka MSK, ČSÚ, 2022

Přehled významných zaměstnavatelů (vyjma veřejných subjektů a jejich p. o.)

Název subjektu	Kategorie počtu zaměstnanců
TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a. s.	5 000 - 9 999 zaměstnanců
Liberty Ostrava a.s.	5 000 - 9 999 zaměstnanců
H R U Š K A, spol. s r. o.	4 000 - 4 999 zaměstnanců
Varroc Lighting Systems, s.r.o.	3 000 - 3 999 zaměstnanců
Hyundai Motor Manufacturing Czech s.r.o.	2 500 - 2 999 zaměstnanců
OKD, a.s.	2 500 - 2 999 zaměstnanců
Brose CZ spol. s r.o.	2 500 - 2 999 zaměstnanců
Tieto Czech s.r.o.	2 000 - 2 499 zaměstnanců
Hanon Systems Autopal s.r.o.	1 500 - 1 999 zaměstnanců
BRANO a.s.	1 500 - 1 999 zaměstnanců
Veolia Energie ČR, a.s.	1 500 - 1 999 zaměstnanců
SUNGWOO HITECH s.r.o.	1 500 - 1 999 zaměstnanců
...	

[Mapová aplikace firem a provozoven v Moravskoslezském kraji](#)

Zdroj: Bisnode ČR, 2022

Strategické projekty

Název projektu / balíku	Záměr	Příprava	Pilotní fáze	Realizace	Dokončeno	Nerealizuje se
Podnikavý region						
Digitální inovační hub						
Smart and Green District						
Pohornická krajina						
Expat centrum Ostrava						
ATIC						

2 Vzdělanější a zaměstnanější kraj

Posílení veřejných výzkumných a vývojových kapacit v kraji nelze dosáhnout bez účinné spolupráce místních aktérů s centrálními orgány státu. Posilování kvality ve výzkumu by mělo být prioritně zacíleno na tematické oblasti, v nichž již bylo dosaženo minimální kritické masy (např. moderní energetika, informační technologie ad.). Právě v těchto oblastech lze snadněji a rychleji dosáhnout mezinárodní excelence, a tím atraktivity.

Hlavní identifikované problémy v oblasti vysokého školství, které by měly být řešeny: Nemoderní stávající vzdělávací kapacity (včetně přístrojového vybavení a pomůcek), které nevyhovují novým trendům ve vzdělávání, nekonkurenceschopná vzdělávací infrastruktura při srovnání s VŠ z vyspělých zemí. Stagnující anebo klesající výsledky gramotností v mezinárodních testováních. Nedostatečné materiální, technické a personální zabezpečení programů celoživotního vzdělávání/univerzity třetího věku.

Kvalita a prestiž vzdělávacích institucí, zejména vysokých škol, je důležitou podmínkou pro rozvoj kraje. Současný vývoj počtu studentů vysokých škol je v Moravskoslezském kraji nepříznivý a není ovlivněn pouze demografickými změnami. Vzhledem k uvedenému trendu je žádoucí, aby se kraj zasadil o růst podílu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel a kladl důraz na kvalitu jejich studia pro potřeby dynamicky se rozvíjející ekonomiky.

Hlavními potřebami v oblasti středního školství jsou: podpora vybudování a vybavení odborných učeben se zaměřením na výuku cizích jazyků, zázemí pro výuku přírodních věd a polytechnického vzdělávání (zejména technické a řemeslné obory). Rozvoj infrastruktury jednotlivých škol, včetně rekonstrukcí a vybavení je nezbytný pro zkvalitňování výuky a přiblížení školního prostředí praxi. V neposlední řadě je nutný rozvoj spolupráce středních škol se zaměstnavateli.

Rok 2022 byl v oblasti vzdělávání ve znamení návratu žáků k prezenční formě výuky po období distančního vzdělávání. V lednu 2022 úspěšně proběhl krajský online veletrh SŠ pro studenty 9. ročníků, který jim usnadňuje orientaci a výběr střední školy viz: [Online veletrh středních škol Moravskoslezského kraje \(msk.cz\)](https://www.msk.cz/online-veletrh-strednich-skol).

Moravskoslezský kraj vyčlenil celkem 877 mil. Kč na investiční akce na budovách středních škol pro rok 2022. Bylo vybudováno moderní cukrářské centrum při Albrechtově SŠ v Českém Těšíně. Došlo k rozsáhlé modernizaci učeben pro odbornou výuku technických oborů při SŠ polytechnické v Havířově. V třinecké škole pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami proběhla rekonstrukce pracovních a šicích dílen.

V oblasti rozvoje digitalizace kraj nakoupil digitální učební pomůcky pro ZŠ a SŠ v hodnotě 78,3 mil. Kč. Zajímavým počinem je taktéž uvedení do provozu tzv. edukační aquaponické farmy Gymnázia v Bílovci. Koncem roku 2022 již spěla ke kolaudaci výstavba nových moderních budov Ostravské univerzity v lokalitě na Černé louce v Ostravě.

Sledované indikátory

2.1 Moderní vzdělávání a kompetence pro život

Míra nezaměstnanosti (k 31.12)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
3,7	3,6	3,5	5,12	-	-	-	-	-

Zdroj: Zdroj: VDB ČSÚ, 2023

2.2 Atraktivní vysoké školy

Podíl obyvatel s VŠ vzděláním (%)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
16,1	n. ú.	16,4	n. ú.	-	-	-	-	-

Zdroj: VDB ČSÚ, 2023

2.3 Kariérové poradenství

Míra zaměstnanosti (v %)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
56,9	55,9	55,7	55,4	-	-	-	-	-

Zdroj: VDB ČSÚ, 2023

2.4 Kvalitní pracovní místa

Průměrná hrubá měsíční mzda

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
32 845	35 183	33 941	35 599	-	-	-	-	-

Zdroj: ČSÚ, 2023

2.5 Inovace při snižování dlouhodobé nezaměstnanosti

Podíl dlouhodobě nezaměstnaných (déle než rok) na celkovém počtu nezaměst. (v % k 31.12.)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
31	35	35	n. ú.	-	-	-	-	-

Zdroj: VDB ČSÚ, 2022 a 2023, vlastní výpočet

Strategické projekty

Název projektu / balíku	Záměr	Příprava	Pilotní fáze	Realizace	Dokončeno	Nerealizuje se
Služby pro volbu kariéry a uplatnitelnosti na trhu práce MSK (TRAUTOM)						
Modernizace školního statku v Opavě						
Technologická a podnikatelská akademie						
Dílny na Střední odborné škole ve Frýdku-Místku						
Fakulty sportu a umění OSU						
Ekonomická fakulta						
Centra profesního vzdělávání SLU (CEPIS)						
OKAP II.						
InfoReg						
C-HUB						

3 Zdravější a soudržnější kraj

Moravskoslezský kraj trápí neuspokojivá dostupnost zdravotní péče v řídce zalidněných a hůře dostupných oblastech (týká se především západní a severozápadní části kraje). Počty akutních lůžek jsou dostatečné, naopak chybí lůžka následné péče. Je identifikována potřeba investic do infrastruktury poskytovatelů zdravotnické péče. Schází lékaři, zdravotní sestry i sociální pracovníci. Příležitostí je další rozvoj v oblasti digitalizace zdravotnictví. Zvyšuje se průměrný věk obyvatel kraje a roste podíl seniorů v populaci, tudíž je nutný rozvoj geriatrické a následně paliativní a hospicové péče.

Moravskoslezský kraj patří k největším krajům v ČR a v sociální oblasti má svá specifika. Zatímco se stárnutím populace se potýkají téměř všechny kraje v ČR, dopady ukončování těžebních prací se týkají pouze tzv. uhelných regionů. Dalším specifikem MSK je nedostatečně rozvinutá síť občanských služeb v příhraničních oblastech kraje. Při řešení sociálních dopadů v těchto oblastech (příhraniční, řídce zalidněné oblasti, strukturálně postižené oblasti) jsou jedním z nezastupitelných nástrojů řešení právě sociální služby.

Moravskoslezský kraj pravidelně zpracovává a aktualizuje tzv. Střednědobý plán sociálních služeb. V současné době je v krajské síti sociálních služeb zařazeno více než 700 sociálních služeb poskytovaných více než 200 poskytovateli sociálních služeb. Dlouhodobě je kladen důraz zejména na podporu služeb terénního charakteru, které jsou poskytovány v přirozeném prostředí domovů.

Kraj každoročně vyhláší několik dotačních programů v oblasti soc. služeb. Program zvýšení kvality poskytování sociálních služeb za rok 2022 vyplatil 40 mil. Kč. Na vybavení a investiční akce sociálních podniků bylo vyčleněno 3 mil. Kč. Další investiční akce: Domov NaNovo v Suchdole nad Odrou (pro 12 klientů s duševním onemocněním), Domov Sagapo v Bruntále – dokončení chráněného bydlení a terapeutických dílen (investice 125 mil. Kč), podpora stavby nového objektu spolku MIKASA v Ostravě pro osoby s autismem. Do ostrého provozu byla uvedena 3 centra duševního zdraví v Ostravě, Opavě a Frýdku Místku, která již plně slouží klientům. Kraj nadále finančně podporuje provoz 16 krajských senior pointů.

Dne 13. dubna 2022 začalo fungovat Krajské asistenční centrum pomoci ukrajinským uprchlíkům. Služby uprchlíkům centrum poskytovalo po celý rok 2022.

V oblasti zdravotnictví se řešil zásadní nedostatek zubařů. V Moravskoslezském kraji nemá zubaře téměř 100 000 obyvatel. Kraj se rozhodl podpořit finančně vznik oboru zubního lékařství na Ostravské univerzitě. Příklady investičních akcí: nová ambulance tělovýchovného lékařství a nová dekontaminační jednotka pro nebezpečný odpad v nemocnici v Havířově, uvedení do provozu 7 nových plně vybavených sanitek ZZS, rekonstrukce lůžkové části oddělení chirurgie a ortopedie nemocnice Karviná-Ráj.

Sledované indikátory

3.1 Kvalitní a vysoce odborná zdravotní péče

Počet lůžek různého typu v nemocničních zařízeních a počet lékařů celkem

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
6 436	6 500	6 709	n. ú.	-	-	-	-	-
5 361	5 356	5 465	n. ú.	-	-	-	-	-

Zdroj: Statistická ročenka Moravskoslezského kraje 2022

3.2 Prevence a zdravý životní styl

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
5,75	7,00	6,96	n. ú.	-	-	-	-	-

Zdroj: Statistická ročenka Moravskoslezského kraje 2022

3.3 Život v komunitě

Počet sociálních podniků

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
68	68	71	n. ú.	-	-	-	-	-

Zdroj: Výroční zpráva klasteru SINEC za rok 2021

3.4 Služby společně

Počet lůžek v domovech pro seniory

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
4 701	4 629	4 513	n. ú.	-	-	-	-	-

Zdroj: Statistická ročenka Moravskoslezského kraje 2022

Strategické projekty

Název projektu / balíku	Záměr	Příprava	Pilotní fáze	Realizace	Dokončeno	Nerealizuje se
Vybavení a rozvoj služeb Zdravotnických zařízení						
Rozvoj kapacity pobytových sociálních služeb pro seniory						
Vytvoření sítě kvalitních a dostupných sociálních služeb odpovídající skutečným potřebám občanů kraje						
Rozvoj komunitních služeb umožňujících život v přirozeném prostředí s využitím přirozených zdrojů						

4 Čistější a zelenější kraj

Kvalita ovzduší je hlavním problémem životního prostředí v Moravskoslezském kraji a přispívá významnou měrou k jeho negativní image. Přes klesající produkci emisí se nedaří adekvátně snížit překračování limitů hlavních škodlivin v průmyslové části kraje. Na uvedeném stavu se podílí emise z velkých zdrojů, lokálních topenišť, dopravy, přeshraniční přenos škodlivin ze Slezského vojvodství a významnou měrou také meteorologická situace.

Ekonomický profil Moravskoslezského kraje se transformuje, postupně se uzavírají uhelné zdroje a blíží se ukončení těžby černého uhlí. Do popředí se dostává důraz na životní prostředí, využití OZE a dalších netradičních zdrojů. Moravskoslezský kraj má za cíl transformaci energetického mixu směrem od závislosti na uhlí k soběstačnosti a využívání nízkoemisních a obnovitelných zdrojů energie. Dalším identifikovaným problémem na úrovni Moravskoslezského kraje je nepřipravenost na radikální změny nakládání s komunálním odpadem.

Moravskoslezský kraj se snaží podpořit projekty revitalizace brownfields prostřednictvím konzultační činnosti MSID, a. s., a také krajským dotačním programem pro tvorbu projektové dokumentace.

Projekt LIFE COALA byl zahájen v prosinci 2021 a bude trvat do prosince 2031. Celkem 400 mil. Kč bude využito na zvýšení odolnosti vůči klimatickým změnám. V rámci projektu bude kraj přispívat na adaptační plány i konkrétní opatření, jako je využívání dešťové vody, zelené střechy nebo úpravu veřejných prostranství ve městech.

Dále pokračují aktivity na pohornickém území Karvinska, přičemž dochází k oživování těchto míst, pokračuje provoz pohornického turistického vlaku. V roce 2022 se uskutečnil další festival tzv. POHOden (27. – 28. 8. 2022).

Moravskoslezský kraj je nejúspěšnějším krajem v ČR v čerpání tzv. kotlíkových dotací. V rámci 4. výzvy (v roce 2022) přišlo více než 5000 žádostí. Alokace 4. výzvy činí 849 mil. Kč Celkem se vyměnilo již cca 22 tisíc neekologických kotlů.

Z velkých strategických projektů byla zahájena výstavba výzkumného energetického centra CEET při VŠB-TUO v únoru 2022. Kraj opět podpořil výsadbu stromů na Ondřejníku. V roce 2022 bylo vysázeno dalších téměř 2000 stromů. Na akce v oblasti environmentálního vzdělávání kraj vyčlenil 5,5 mil. Kč. Dále byly zahájeny práce na tvorbě Krajského akčního plánu pro oblast ochrany ovzduší. Ze situační zprávy o kvalitě ovzduší na území kraje za rok 2020 vyplynulo, že došlo k celkovému zlepšení stavu ovzduší v Moravskoslezském kraji v porovnání s předchozím rokem. Kraj ocenil obce, které vyprodukovaly nejméně směsného komunálního odpadu, tzv. odpadovými Oscary. Nejlepších výsledků v třídění odpadů dosáhly obce Bocanovice, Bukovec a město Fulnek.

Sledované indikátory

4.1 Čisté ovzduší

Průměrné roční koncentrace tuhých látek v ovzduší (tuny) – data k dispozici 2-3 roky zpětně

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
5 325,7	5 094	n. ú.	n. ú.	-	-	-	-	-

Zdroj: ČHMÚ, 2023; ČSÚ, 2023

4.2 Prevence vzniku a využití odpadů

Celková produkce všech odpadů (tis. t)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
4 840	4 492	4 952	n. ú.	-	-	-	-	-

Zdroj: MŽP, databáze VISOH, 2023

Celková produkce komunálních odpadů (tis. t)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
652,6	646,8	662	n. ú.	-	-	-	-	-

Zdroj: MŽP, databáze VISOH, 2023

4.3 Adaptace na dopady klimatické změny

Zpracování adaptační strategie MSK – **ANO** [Adaptační strategie MSK na dopady změny klimatu](#)

Počet ČOV v obcích MSK

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
167	172	179	n. ú.	-	-	-	-	-

Zdroj: ČHMÚ, 2023; ČSÚ, 2023

4.4 Šetrné využívání krajiny

Koeficient ekologické stability

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1,3	1,4	1,4	1,4	-	-	-	-	-

Zdroj: VDB ČSÚ, 2023

4.5 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Počet akcí EVVO

Rok 2019:

- DP Podpora vzdělávání a poradenství v oblasti životního prostředí
- Soutěž Ekologická škola v Moravskoslezském kraji ve školním roce 2018/2019
- Poskytování účelových neinvestičních prostředků příspěvkovým organizacím Moravskoslezským krajem aktivity v zahradách
- Poskytování účelových neinvestičních prostředků příspěvkovým organizacím Moravskoslezským krajem extra akce
- Individuální dotace

Rok 2020:

- DP Podpora vzdělávání a poradenství v oblasti životního prostředí
- Poskytování účelových neinvestičních prostředků příspěvkovým organizacím Moravskoslezským krajem (aktivity v zahradách)
- Individuální dotace
- Vydání publikace Víla Julinka

Rok 2021:

- DP Podpora vzdělávání a poradenství v oblasti životního prostředí
- Individuální dotace – celkem 7
- Letní škola koordinátorů

Rok 2022:

- DP Podpora vzdělávání a poradenství v oblasti životního prostředí pro roky 2022/2023
- DP Podpora chovatelů ovcí nebo koz v oblastech Moravskoslezského kraje s výskytem vlka obecného
- Individuální dotace – 8
- Poskytování účelových neinvestičních prostředků příspěvkovým organizacím Moravskoslezským krajem
- Vydání publikace „Příběh jednoho mraveniště“
- Setkání krajských koordinátorů (online)
- Tvorba propagačních předmětů pro děti a mládež na téma ochrana přírody

Zdroj: KÚ MSK, 2022

4.6 Nová energetika

Spotřeba paliv a energií (v GWh)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
EL 8 087 ZP 9 516	EL 7 788 ZP 9 414	EL 7 965 ZP 9 880	n. ú.	-	-	-	-	-

Zdroj: Statistická ročenka Moravskoslezského kraje 2022, ČSÚ 2023

Strategické projekty

Název projektu / balíku	Záměr	Příprava	Pilotní fáze	Realizace	Dokončeno	Nerealizuje se
Pohornická krajina						
Materiálové a energetické využití odpadů						
Čisté ovzduší						
Energetické úspory ve veřejných budovách MSK						
Centrum pro výzkum energetické a sociální změny (REFRESH)						

5 Propojenější a chytřejší kraj

Moravskoslezský kraj svou polohou na křižovatce dopravních tahů, charakterem území s intenzivní urbanizací, polycentrickým uspořádáním sídelní aglomerace a průmyslovou tradicí je předurčen k dopravní přitažlivosti pro tranzitní, cílovou a zdrojovou dopravu. Zájmem Moravskoslezského kraje je dokončení páteřní dopravní sítě pozemních komunikací, železnic, ale i návazné logistiky a letecké dopravy.

Správa silnic Moravskoslezského kraje každoročně aktualizuje tzv. Bílou knihu, což je komplexní materiál Moravskoslezského kraje, který systematicky mapuje stav komunikací II. a III. třídy na území kraje a vyhodnocuje potřebnost investic, rekonstrukcí a modernizací na této silniční síti. Bílá kniha je využívána k tvorbě krátkodobých investičních plánů (plánovací období 1–2 roky) a také k tvorbě plánů střednědobých (plánovací období 3–5 let) i koncepčních úvah s horizontem nad 10 let. Svým pojetím jde o materiál otevřený. Bílá kniha vychází z dlouhodobé Konceptce rozvoje dopravní infrastruktury Moravskoslezského kraje.

Moravskoslezský kraj si klade do roku 2027 za cíl množství změn. Zrychlí se napojení kraje na okolní aglomerace. Dojde k zahájení výstavby vysokorychlostní železniční tratě. Bude zajištěno napojení letiště Leoše Janáčka na ekonomická centra světa skrze letištní uzel mezinárodního významu.

Během roku 2021 došlo k přerušení provozu letecké linky do Varšavy kvůli covidu. Od března 2022 byl pravidelný provoz linky Ostrava–Varšava obnoven, 5krát týdně. Letiště odbavilo v roce 2022 celkem 286 393 cestujících, což znamená oproti roku 2021 nárůst o 108 %. V nákladní dopravě došlo k mírnému poklesu objemu přepraveného nákladu (15 490 tun). Pokles objemu odbaveného nákladu byl celosvětovým jevem, a to z důvodu přetrvávajících covidových opatření v Číně a kvůli válečnému konfliktu na Ukrajině. V plánu je výstavba moderního logistického centra v blízkosti Mošnova, které bude využívat Armáda ČR.

Moravskoslezský kraj investoval do rekonstrukcí silnic. Došlo např. ke komplexní rekonstrukci silnice mezi obcí Jelenice a Lesními Albrechticemi na Vítkovsku nebo k rekonstrukci křižovatky v Příboře (nový kruhový objezd). Byla dokončena studie proveditelnosti na projekt tramvajové trati Ostrava – Rychvald – Orlová – Karviná. V rámci posilování integrovaného záchranného systému bylo zainvestováno 73 mil. Kč do vybavení a rekonstrukce hasičských stanic profesionálních hasičů. Připravuje se výstavba nového integrovaného výjezdového centra v Kopřivnici v celkové hodnotě 240 mil. Kč. Jednotky dobrovolných hasičů obdržely 6,25 mil. Kč z krajského rozpočtu.

V červnu 2022 byla v Ostravě uvedena do provozu první plnicí stanice na vodík v ČR a byl založen tzv. Vodíkový klastr. Zakladateli Vodíkového Klastru, z. s. jsou Moravskoslezský kraj, VŠB-TUO a Cylinders Holding a.s. Členy klastru tvoří dalších čtyřadvacet subjektů, které podepsaly memorandum o spolupráci – například společnosti ČEPRO, BorsodChem, Hyundai, Tatra, město Ostrava, DPO, České dráhy a další.

Sledované indikátory

5.1 Podpora řešení chytřejšího kraje

Podíl domácností vybavených vysokorychlostním připojením k internetu – 30Mb a více (v %)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
81,7	82,8	84,2	n. ú.	-	-	-	-	-

Zdroj: Statistická ročenka Moravskoslezského kraje 2022

5.2 Podpora udržitelné mobility

Přeprava cestujících ve veřejné autobusové dopravě v rámci kraje (v tis. osob)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
33 845	23 294	25 532	n. ú.	-	-	-	-	-

Zdroj: Statistická ročenka Moravskoslezského kraje 2022

5.3 Přechod k nízkouhlíkové a bezemisní dopravě

Podíl emisí CO a CO₂ z indiv. osobní dopravy na celkové produkci emisí z dopravy (%)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
CO 84,5	CO 85,2	n. ú.	n. ú.	-	-	-	-	-
CO ₂ 60,5	CO ₂ 65							

Zdroj: Zpráva o stavu ŽP v MSK, MŽP, 2021

5.4 Vnější dostupnost kraje

[Mapová aplikace](#) zobrazuje základní informace ohledně průměrných intenzitách vybraných typů automobilové dopravy na dálniční a silniční síti Moravskoslezského kraje. Jedná se o výsledky celostátního sčítání dopravy z let 2000, 2005, 2010 a 2016, jež na sebe metodicky navazují.

Délka dálniční a silniční sítě (I., II., III. třídy) v MSK (v km)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
3 480	3 484	3 484	n. ú.	-	-	-	-	-

Zdroj: ČSÚ, ŘSD, 2023

5.5 Integrovaný záchranný systém

Počet nehod celkově a počet nehod s následky na životě nebo zdraví do 30 dnů po nehodě v MSK

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
10 250	9 197	10 006	n. ú.	-	-	-	-	-
1 989	1 722	1 736						

Zdroj: Statistická ročenka Moravskoslezského kraje 2022, ČSÚ 2023

Strategické projekty

Název projektu / balíku	Záměr	Příprava	Pilotní fáze	Realizace	Dokončeno	Nerealizuje se
Propojení kraje – datová síť						
Rozvoj nízkoemisní mobility v kraji						
Rozvoj Letiště LLJO						
Modernizace železniční infrastruktury						
Modernizace / výstavba silniční sítě v MSK						
Rozvoj IZS						
Tramvajová trať – Ostrava – Havířov – Karviná						
Dynamický dopravní dispečink MSK						
Vysokorychlostní trať Ostrava – Praha						
Geoportál						

6 Atraktivnější a kulturnější kraj

Společnost vnímá kulturní dědictví, udržitelný cestovní ruch a na nich založené ekonomické činnosti jako prostředek k řešení řady výzev souvisejících s rozvojem místního potenciálu, zachováním kulturního dědictví pro další generace, vyrovnáváním meziregionálních rozdílů, a to zvláště v těch oblastech, kde není potenciál pro další ekonomické činnosti. Využití kulturního dědictví podporuje integrovaný sociální, hospodářský a environmentální rozvoj a přispívá k rozvoji udržitelného cestovního ruchu a k rozvoji kulturních a kreativních odvětví. Udržitelný cestovní ruch přispívá k podpoře zaměstnanosti a podnikání, rozvoji infrastruktury a vybavenosti destinací, rozvoji volnočasových i kulturních aktivit v regionech využitelných pro návštěvníky i pro rezidenty. Udržitelný cestovní ruch představuje významné socio-ekonomické odvětví a umožňuje maximální využití potenciálu přírodního a kulturního dědictví. Udržitelný cestovní ruch představuje nástroj zvyšování kvality života v regionech a předcházení vysídlování obyvatelstva z regionů.

V roce 2022 došlo k dalšímu rozvoji tzv. Technotrasy. Produkt Technotrasy se zařadil do Evropské cesty průmyslového dědictví a byl rozšířen o 4 nové zastávky. Technické památky Technotrasy obdržely 3 mil. Kč. Muzeum nákladních automobilů Tatra Kopřivnice získalo cenu Gloria Musealis a stalo se tak muzejním počinem roku 2021. Kraj v oblasti cestovního ruchu podpořil cyklostezky, cyklobusy, vznik nových karavanových stání a sérii gastrofestivalů Pojez Fest. V rámci akce Fajne léto s Technotrasou bylo podpořeno 8 akcí v období květen až září 2022. Celkem 30 mil. Kč putovalo do revitalizací národních kulturních památek. Byla opravena silnice na Praděd, která je dlouhodobě přetěžována ze strany turistů.

V předchozích letech se dařilo zvyšovat počet návštěvníků kraje. Rok 2019 byl rokem rekordním, kdy do kraje přicestovalo více než milion návštěvníků. Rok 2020 poznamenaný koronavirovou epidemií pak znamenal pokles návštěvnosti o necelých 40 % (celorepublikově klesla návštěvnost meziročně o 51 %). V roce 2021 pak došlo k mírnému nárůstu počtu ubytovaných návštěvníků o 5,5 %. Turisty nejvíce lákají Beskydy a Jeseníky. V roce 2022 přijelo do kraje 1 003 093 návštěvníků, kteří se ubytovali v hromadných ubytovacích zařízeních, z toho 16,4 % tvořili hosté ze zahraničí. Jedná se o meziroční růst 55,3 %.

V roce 2022 pokračovala podpora sportovních akcí a sportovních klubů, stejně jako program na podporu tvorby audiovizuálních děl. V červenci 2022 bylo slavnostně otevřeno Muzeum Trojmezí v Jablunkově.

[Mapové aplikace \(pivovary, rozhledny, kulturní památky, koupaliště, autokempy, ...\)](#) vytvořené pro širší veřejnost jsou k dispozici na stránkách Moravskoslezského kraje.

V rámci programu Podpora obnovy a rozvoje venkova získaly obce 26 mil. Kč. Vesnicí roku 2022 se stala obec Závada na Opavsku, na 2. místě se umístila obec Žabeň (Frýdecko–Míšecko) a na 3. místě obec Třemešná z Bruntálska.

Sledované indikátory

6.1 Podpora řešení chytřejšího kraje

Počet hostů a počet přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1 015 746	612 681	646 257	645 902	-	-	-	-	-
2 846 835	1 853 005	1 923 466	1 922 160	-	-	-	-	-

Zdroj: VDB ČSÚ, 2023

6.2 Živá kultura a kreativita

Počet kulturních a národních kulturních památek

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
2 093	2 098	1 999	1 993	-	-	-	-	-
20	20	20	20	-	-	-	-	-

Zdroj: NPÚ – památkový katalog, 2023

6.3 Komunity a veřejné prostory

Pro potřeby prezentace množství objektů identifikovaných jako brownfieldy (dle obecně platné definice) byla vytvořena [mapová aplikace](#).

Počet objektů brownfields regenerovaných pro nové využití

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
34	29	14	26	-	-	-	-	-

Zdroj: MSID, MSK, 2023

Strategické projekty

Název projektu / balíku	Záměr	Příprava	Pilotní fáze	Realizace	Dokončeno	Nerealizuje se
Turistické využití Jesenicka						
Turistické využití Beskyd						
Pohornická krajina						
Moravskoslezská vědecká knihovna						
Přístavba Galerie výtvarného umění v Ostravě						
Ostravská koncertní hala						
Muzeum+						
Svět techniky 2020+ (Education District)						

Závěr

Moravskoslezský kraj se musí proměnit, rozvíjet, hledět do budoucnosti, usilovat o nalezení a využití nových příležitostí vlastním úsilím. Jelikož to nemůže zajistit ani způsobit sám stát, musí být proto v krajích fungující, spolehlivé a důvěryhodné instituce, aktivní lidé a jejich skupiny, které se o změnu snaží. K úspěchu Strategie je proto třeba, aby místní hráči, vč. soukromých podniků a neziskových organizací, sami aktivně usilovali o změnu. Účelem je takové aktivity podpořit, mobilizovat místní hráče, vtáhnout je do realizace a podpořit změny.

Rokem 2021 začalo další programové období EU. Vedle již tradičních tematicky zaměřených operačních programů má Moravskoslezský kraj k dispozici samostatný nástroj pro podporu svých strategických projektů. Jedná se o Operační program spravedlivá transformace (OP ST), který je určen pro strukturálně postižené regiony (Ústecký kraj, Karlovarský kraj a Moravskoslezský kraj).

OP ST bude podporovat projekty zaměřené na vytváření nových pracovních míst, obnovu území po těžbě uhlí či návazného průmyslu, regionálně specifické projekty v rámci podnikatelského prostředí, vědy a výzkumu nebo aktivní politiky zaměstnanosti. Sociální výzvy spojené s efektivní a spravedlivou transformací budou vyžadovat diverzifikaci regionálních ekonomik, vytváření nových podnikatelských příležitostí a zvyšování a změnu kvalifikace a kompetencí pracovníků, stejně jako zesílenou podporu obnovitelné energie, energetické účinnosti a rekultivace kontaminovaných území. Aby se splnily tyto transformační výzvy, byla identifikována vysoká prioritní investiční potřeba.

Moravskoslezský kraj proto uzavřel memorandum o spolupráci s Národní rozvojovou bankou. V souvislosti s transformací regionu a odchodu od uhlí plánuje kraj investovat do rozvoje infrastruktury, revitalizace pohornického území a dalších projektů. V neposlední řadě je třeba zmínit, že kraj podepsal se zástupci České spořitelny smlouvu o poskytnutí dlouhodobého investičního úvěru. Ta umožní za velmi výhodných podmínek čerpat v letech 2021 až 2024 finanční prostředky v celkovém objemu 3 miliard korun.

Rok 2022 do těchto plánů vnesl komplikace v podobě válečného konfliktu na Ukrajině a s tím související prudké zdražování energií. To má samozřejmě dopad i na krajský rozpočet. I přesto je nutné efektivně a plně využít nabízející se zdroje z operačních programů období 2021–2027 včetně Operačního programu spravedlivá transformace. Práce na přípravě a realizaci transformačních projektů zatím nadále pokračují. Dopady těchto projektů mají výrazně dlouhodobý horizont.